

Særtryk fra den nye bog Den Sunde Aldring med Helsekost af Torben Sønnichsen, 260923.

En ny rolle for Fødevarestyrelsen

Helsekostbranchen og måske især helsekostkunder ønsker en lang række ændringer af Fødevarestyrelsens håndtering af helsekostbranchen.

I 2023 havde ERFA-gruppen for helsekostbranchen foretræde i Fødevareudvalget i Folketinget. (8.juni 2023).

Vi opfordrede til en dialog med Fødevareordførerne om en ny rolle for Fødevarestyrelsen.

Det sidste fødevareforlig nr. 4 der blev vedtaget i Folketinget ved hjælp af fødevareordførerne er langt fra blevet håndteret korrekt af Fødevarestyrelsen, ligesom de lovede orienteringer af fødevareordførerne øjensynlig ikke fandt sted. Det er stort set umuligt at vurdere resultatet af FVST-indsatsen fra 2019-2022. Det er heller ikke muligt at få oplyst, hvorledes de mange millioner gebyropkrævninger fra Helsekostbranchen er anvendt.

I forvejen fik FVST via finansloven kr. 221,1 millioner for den nævnte 4 års periode og den forventede gebyrindkrævning var budgetteret til kr. 125,2 millioner. Gebyropkrævningen blev yderlige hævet med kr. 4,8 millioner i 2022. Der er således regnet med at Fødevarestyrelsens budget fik tilført 40% som gebyrindtægter af de samlede afsatte midler på kr. 346.300.000, -

Principielt har indførelsen af gebyrer medført en lang række kedelige situationer for de mange firmaer, der lever af fødevare-salg.

Helsekostbranchen har den opfattelse at gebyrerne medvirker til færre varer i helsekostbutikkerne. Vi har svært ved at indse at Danmark som eneste land opkræver gebyrer for tilladelse for salg af helsekostprodukter efter regler der ikke kendes i de nabolande, vi sammenligner os med.

Færre helsekostprodukter i Danmark betyder færre muligheder for at opretholde en god sundhedstilstand og forebyggelse af sygdomme. Helsekostkunder tvinges derved til at søge og købe helsekost-varer i udlandet.

Nogle få eksempler viser forskellen:

Solgar oplyser at helsekostkunder i Finland har adgang til at købe 350 forskellige produkter. I Danmark kan man kun købe 150 forskellige Solgar produkter i helsekostbutikkerne.

Salus har i blot én helsekostbutik i Flensborg 309 produkter, medens den danske importør blot importerer 7 forskellige Salus produkter.

Foreholdt disse urimeligheder er der bare på 12 uger over 200 utilfredse helsekostkunder, der har underskrevet en protest med følgende ordlyd:

Helsekostkunder ønsker politisk indgreb overfor Fødevarestyrelsens gebyrpolitik. Gebyrerne fordyrer helsekostprodukterne og medfører færre forskellige helsekostprodukter i butikkerne. Helsekostkunderne ønsker samme regelsæt i Danmark som i nabolandene.

Kortsagt så er helsekostkunder utilfredse med Fødevarestyrelsens håndtering af området Helsekost. Dette må og skal bringes op i Folketinget.

FVST er med sin gebyrpolitik ansvarlig for at helsekostkunder i stigende omfang køber udenlandske helsekostprodukter. Derved uddrages statskassen milliarder i tabte indtægter.

FVST kan end ikke oplyse hvorledes gebyrerne er anvendt. Derfor foreslår vi at FVST aflægger revisorpåtegnede regnskaber, ikke mindst for helsekostbranchen.

Mange andre virksomheder der oplever Fødevarestyrelsens gebyrhåndtering er utilfredse og anvender advokater for at reducere Fødevarestyrelsens gebyropkrævninger.

Det bedste for fødevarebranchen er total fjernelse af gebyrerne.

Helsekostbranchen har en lang række ønsker for en revision af Fødevarestyrelsens arbejdsgrundlag i forhold til Helsekostbranchen.

Helsekostbranchen møder dagligt mange kunder, der oplever meget restriktive regler for helsekost produkter i Danmark. Et stigende antal helsekostkunder ønsker en forbedret forebyggende sundhed ved hjælp af helsekostprodukter. Og de undrer sig over at udbuddet er større i nabolandene, end i Danmark. Mange køber produkter i nabolandene, og tyr til udenlandske webshops, hvorved Danmark mister indtægter i milliardklassen.

Helsekostbranchen ønsker etableret en helsekostenhed i FVST, med separat kvalificeret og branchekendt personale, og en økonomisk enhed, der hvert år redegør for indtægter og udgifter for FVST i relation til helsekostbranchen.

Dertil ønskes nedsat et helsekostråd med 3 repræsentanter fra FVST, og 3 repræsentanter fra Helsekostbranchen. FVST ønskes udviklingsorienteret i samarbejde med helsekostbranchen.

Formålet med dette helsekostråd er at arbejde for en væsentlig forenkling af regelsættet for helsekostprodukter. Og dermed reducere de betydelige ressourceomkostninger for at efterleve de urimelige krav fra FVST, som vi oplever i helsekostbranchen i Danmark.

Helsekostrådet skal hvert år overfor det politiske niveau fremlægge en redegørelse for omfanget af helsekostprodukters eventuelle skadevirkninger, samt et specifikt årsregnskab for FVST's arbejde med helsekostbranchen.

Helsekostkunder i Danmark er ringere stillet i valg af produkter, end borgere i nabolandene. Dette skyldes til dels importørers og producenteres økonomiske byrde med at registrere produkter i Danmark. Dette forhold at Fødevarestyrelsens er bemyndiget til at opkræve millionbeløb i gebyrer er konkurrenceforvridende og ulovligt i forhold til EU-Forordning (2019/515 fra 19. marts 2019).

FVST skal ikke kunne standse produkters salg i Danmark, som sælges i nabolandene.

Gebyropkrævning i Helsekostbranchen må bringes til ophør.

Det må være muligt at FVST reducerer deres meget begrænsende indsats mod helsekostbranchen i en tid, hvor borgerne søger hjælp i Helsekostbutikker. Helsekostkunder ønsker at styrke deres immunforsvar, så de opretholder en sundhed i flere år. Derved får de mindre behov for receptpligtig medicin. Formålet er at skabe flere sunde leveår før en sygdom rammer en.

Helsekostbutikker udøver ikke lægekunst, men skal have en mangfoldighed af varer på hylderne, der opretholder og fremmer folkesundheden.

Helsekostproducenterne har ikke adgang til de samme meget store beløb, som medicinbranchen anvender for at kunne dokumentere effekt af medicin og omfanget af bivirkninger. Derfor skal FVST forstå, at vores branche med kosttilskud forebyggende kan styrke folkesundheden.

En forandring af Fødevarer styrelsen kan kun ske i samarbejde med Folketingets Fødevarerordførere.

Tab af arbejdspladser:

I Danmark har vi mere restriktive regler end de fleste lande i EU. Dette på trods af at der i lovgivningen findes en EU-forordning om gensidig anerkendelse, der bl.a. siger:

"Der kan ulovligt skabes hindringer for den frie bevægelighed for varer mellem medlemsstaterne, hvis en medlemsstats kompetente myndighed i mangel af EU-harmoniseringsregler for varer eller visse aspekter af varer anvender nationale regler på varer, som markedsføres lovligt i en anden medlemsstat. Princippet om gensidig anerkendelse udspringer af EU-Domstolens retspraksis. Ifølge princippet kan medlemsstaterne ikke forbyde salg på deres område af varer, som markedsføres lovligt i en anden medlemsstat, medmindre man

dokumenterer en tvingende nødvendig, f.eks. at forbrugerens sikkerhed er i fare”

Her kommer Danmark ofte frem til konklusioner via DTU, som andre EU-lande betvivler.

Tab af salg af helsekostprodukter i Danmark medfører tab af indtægter og arbejdspladser.

Forenkling af regler:

Regler om kosttilskud hører under Fødevarelovgivningen. Den er kompleks og omfattende, og myndigheder og virksomheder har ofte problemer med at tolke disse regler. Tvister om fortolkninger er omkostningstyngende for importører og distributører og producenter af helsekostprodukter.

Derfor vil vi gerne lægge op til en forenkling af regler, der vil lette små og mellemstore virksomhederne administrationsbyrde.

Etablering af et Helsekostråd:

Vi foreslår at man etablerer et Helsekostråd, bestående af repræsentanter fra Helsekostbranchen og fra Fødevarestyrelsen.

Afskaffelse af gebyrer:

I lighed med andre brancher, så foregår konkurrencen om forbrugerne hovedsagelig online. Danske forbrugere køber deres kosttilskud på nettet, og her konkurrerer danske virksomheder med svenske, finske, hollandske, engelske osv. I Danmark betaler vi gebyrer for alt muligt relateret til kosttilskud. Danske helsekostforbrugere herunder mange folkepensionister, der handler i helsekostbutikkerne klager over at priserne er belagt med gebyrer og moms, idet de mener at selvvalgte produkter der forebygger sygdomme bør gøre billigere.

Disse gebyrer betyder omkostninger for små og mellemstore virksomhed i et 6 cifret millionbeløb, og samme gebyrer eksisterer ikke i andre EU-lande.

Helsekostbranchen konkurrerer derfor ikke på lige vilkår, og samtidig har vi ikke adgang til at sælge samme kosttilskud som andre EU-lande.

Lige konkurrencevilkår med resten af EU:

Så en samlet konklusion er, vi ønsker lige regler i relation til andre lande, så forbrugeren kan købe deres kosttilskud i danske butikker og online.

Det er hvad denne forordning siger, og det skal Danmark følge:

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2019/515 af 19. marts 2019 om gensidig anerkendelse af varer, der lovligt markedsføres i en anden medlemsstat, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 764/2008

Helsekostbranchen ønsker at vore synspunkter medtages i den næste 4 års plan for Fødevarestyrelsen for 2024-2027.

Møder med Folketingets Fødevareordførere vil finde sted i oktober-november 2023.

I Fødevarestyrelsen er der i alt ca. 1.800 medarbejdere, der tæller alt lige fra jurister, dyrlæger, it-specialister over ernæringseksperter til tilsynspersonale, laboranter og kontoransatte. Personalet er fordelt på lokationer i hele landet.

Fødevareenheden består af cirka 125 medarbejdere med mange forskellige faglige baggrunde, og som er organiserede i teams.